

Praha dne 18. ledna 2022
Č. j.: MZP/2021/710/5835
Vyřizuje: Ing. Hejhal
Tel.: 267 122 730
E-mail: Jan.Hejhal@mzp.cz

Správa železnic, státní organizace
Generální ředitelství
Dlážděná 1003/7
110 00 Praha 1

Stanovisko MŽP k potřebě posouzení návrhu Aktualizace Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje z hlediska vlivů na životní prostředí

Oprávněný investor, Správa železnic, státní organizace (dále jen „navrhovatel“), zažádal dopisem ze dne 16. 11. 2021 pod č. j. 163123/2021-SŽ-GŘ-O6 v rámci zkráceného postupu pořizování návrhu obsahu Aktualizace Zásad územního rozvoje Ústeckého kraje (dále také „AZÚR ÚK“ či „aktualizace“) dle ustanovení § 42a zákona č. 183/2006 Sb., o územním plánování a stavebním řádu (stavební zákon), ve znění pozdějších předpisů (dále jen „stavební zákon“) Ministerstvo životního prostředí (dále také „MŽP“) o vydání stanoviska dle ustanovení § 42a odst. 2 písm. e) stavebního zákona, zda má být návrh obsahu AZÚR ÚK posouzen z hlediska jeho vlivů na životní prostředí.

Navrhovatel uvedl, že v návaznosti na zpracovanou „Studii proveditelnosti Nového železničního spojení Praha – Drážďany“, která byla schválena Centrální komisí Ministerstva dopravy dne 22. 12. 2020, bude podána žádost o pořízení AZÚR ÚK. Návrhem obsahu aktualizace bude vymezení návrhového koridoru pro novou trať v úseku od hranice kraje Ústeckého a Středočeského u obce Mnetěš přes Ústí nad Labem ke státní hranici CZ/SRN a současně zrušení stávající územní rezervy VRT-ZR1 vedené mimo Ústí nad Labem. Výsledný návrh systému je orientován na vysokorychlostní dálkovou dopravu sítě Rychlých spojení a trasa vedená ve stávajících Zásadách územního rozvoje (dále také „ZÚR“) Ústeckého kraje tomuto systému neodpovídá. Koridor je navržen v proměnlivé šířce, aby bylo možné navrhnout pro potřeby dalších stupňů dokumentace optimální technické řešení z hlediska technických požadavků na stavbu a provoz, fragmentaci krajiny, předměty ochrany v okolí stavby aj.

Navrhovatel předkládá pro potřeby aktualizace následující tři varianty řešení trasy koridoru vysokorychlostní tratě (dále také „VRT“):

Varianta č. 1 - Mrchový kopec:

Koridor vstupuje do území Ústeckého kraje po východní straně dálnice D8 v její těsné blízkosti v katastrálním území (dále také „k.ú.“) obce Mnetěš. Trasování pokračuje po východní straně dálnice přes k.ú. obcí Vražkov a Kleneč. Mezi obcí Kleneč a městem Roudnice nad Labem bude umístěn terminál VRT Roudnice nad Labem s údržbovou základnou. V blízkosti Roudnice nad Labem bude koridor napojen sjezdem na stávající konvenční trať 090 směrem na Lovosice. Hlavní trasování zde pokračuje rovně přes Mrchový kopec a překonává řeku Labe. Na levém

břehu se koridor napojuje na stávající koridorovou trať 072 sjezdy v obou směrech. Hlavní koridor pokračuje rovně do portálu Středohorského tunelu. Koridor dále pokračuje Středohorským tunelem přímo do Ústí nad Labem – Střekov. Zde je trasa propojena s VRT terminálem Ústí nad Labem-Centrum. V úseku Ústí nad Labem – Chabařovice dojde k rozšíření stávající trati. Před městem Chlumeck se trať zanoří do Krušnohorského tunelu, kterým povede až ke státní hranici.

Varianta č. 2 - Holý vrch:

Koridor vstupuje do území Ústeckého kraje po východní straně dálnice D8 v její těsné blízkosti v k.ú. obce Mnetěš. Trasování pokračuje po východní straně dálnice přes k.ú. obcí Vražkov a Kleneč. Mezi obcí Kleneč a městem Roudnice nad Labem bude umístěn terminál VRT Roudnice nad Labem s údržbovou základnou. V blízkosti Roudnice nad Labem bude koridor napojen sjezdem na stávající konvenční trať 090 směrem na Lovosice. Hlavní trasování zde odbočuje na pravý břeh řeky Labe a prostupuje mezi obcemi Hrobce a Libotenice. Za obcemi překonává řeku a dále pokračuje mezi obcí Chodouny a její městskou částí Lounky a obcí Polepy s její městskou částí Okna. Trať je vedena co nejdále od obcí a jejich místních částí a snaží se co nejméně zasáhnout do zastavěného území. U obce Křešice bude koridor napojen na stávající konvenční trať 072 a bude zde rozšířena železniční stanice Polepy. Koridor dále pokračuje Středohorským tunelem přímo do Ústí nad Labem – Střekov. Zde je trasa propojena s VRT terminálem Ústí nad Labem-Centrum. V úseku Ústí nad Labem – Chabařovice dojde k rozšíření stávající trati. Před městem Chlumeck se trať zanoří do Krušnohorského tunelu, kterým povede až ke státní hranici.

Varianta č. 3 - Pod Bulfem:

Koridor vstupuje do území Ústeckého kraje po východní straně dálnice D8 v její těsné blízkosti v k.ú. obce Mnetěš. Trasování pokračuje po východní straně dálnice přes k.ú. obcí Vražkov a Kleneč. Mezi obcí Kleneč a městem Roudnice nad Labem bude umístěn terminál VRT Roudnice nad Labem s údržbovou základnou. V blízkosti Roudnice nad Labem bude koridor napojen sjezdem na stávající konvenční trať 090 směrem na Lovosice. Hlavní trasování zde odbočuje na pravý břeh řeky Labe a prostupuje mezi obcemi Hrobce a Židovice. Za obcemi překonává řeku a dále pokračuje podél obcí Chodouny a Polepy. Trať je vedena co nejdále od obcí a jejich místních částí a snaží se co nejméně zasáhnout do zastavěného území. U obce Křešice bude koridor napojen na stávající konvenční trať 072 a bude zde rozšířena železniční stanice Polepy. Koridor dále pokračuje Středohorským tunelem přímo do Ústí nad Labem – Střekov. Zde je trasa propojena s VRT terminálem Ústí nad Labem-Centrum. V úseku Ústí nad Labem – Chabařovice dojde k rozšíření stávající trati. Před městem Chlumeck se trať zanoří do Krušnohorského tunelu, kterým povede až ke státní hranici.

Navrhovatel v podkladech uvádí, že varianty tras splňují dojezdové časy, jsou vedeny v geologicky stabilnějším území a napojují přímo krajské město Ústí nad Labem. Předkládané varianty koridoru pro VRT řeší kapacitní problémy osobní a nákladní dopravy v Ústeckém kraji a napojují se na konvenční tratě dle metodiky Programu rozvoje rychlých železničních spojení v ČR. Výše uvedené změny zmenšují vliv na chráněná území v Ústeckém kraji.

Navrhovatel předložil MŽP pro vydání požadovaného stanoviska následující podklady:

- stanoviska orgánů ochrany přírody (Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru životního prostředí a zemědělství ze dne 6. 10. 2021 pod č. j. KUUK/134876/2021 a Agentury ochrany přírody a krajiny ČR, regionálního pracoviště Správy chráněné krajinné oblasti České středohoří ze dne 20. 10. 2021 pod č. j. SR/0726/UL/2021-7) dle § 45i odst. 1 zákona č. 114/1992 Sb., o ochraně přírody a krajiny, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o ochraně přírody a krajiny“) se závěrem, že návrh aktualizace může mít samostatně nebo ve spojení s jinými záměry významný vliv na příznivý stav předmětu ochrany nebo celistvost evropsky významných lokalit (dále jen „EVL“) nebo ptačích oblastí (dále jen „PO“) v jejich působnosti,
- popis návrhu obsahu AZÚR ÚK včetně jednotlivých zákresů vedení variant koridoru pro VRT,
- zákresy všech tří variant koridorů pro VRT včetně zákresu do výkresu limitů využití území,
- internetový odkaz na zpracovanou „Studii proveditelnosti Nového železničního spojení Praha – Drážďany“.

K výše uvedenému Vám MŽP sděluje následující.

MŽP dle § 42a odst. 2 písm. e) stavebního zákona a postupem podle ustanovení § 10i odst. 2 zákona č. 100/2001 Sb., o posuzování vlivů na životní prostředí, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o posuzování vlivů na životní prostředí“) vydává na základě Vaší žádosti následující stanovisko:

Na základě obdržených podkladů od navrhovatele předmětné změny a s přihlédnutím ke kritériím přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí, a to zejména k předmětu změny koncepce a charakteristice dotčeného území, požaduje posouzení návrhu obsahu AZÚR ÚK z hlediska jeho vlivů na životní prostředí včetně posouzení podle § 45i odst. 2 a 13 zákona o ochraně přírody a krajiny (dále jen „naturové posouzení“) a zároveň stanoví níže uvedené podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení vlivů zmiňované aktualizace na životní prostředí a na EVL a PO. Návrh obsahu AZÚR ÚK může mít významný vliv na životní prostředí, resp. na předmět ochrany a celistvost EVL nebo PO, a proto je nezbytné provést jeho posouzení z hlediska vlivů na životní prostředí, a to v plném rozsahu dle přílohy stavebního zákona, resp. vyhlášky č. 142/2018 Sb., o náležitostech posouzení vlivu záměru

a koncepce na EVL a PO a o náležitostech hodnocení vlivu závažného zásahu na zájmy ochrany přírody a krajiny (dále jen „vyhláška“).**Odůvodnění:**

Porovnání s kritérii pro zjišťovací řízení podle přílohy č. 8 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí:

1. Obsah koncepce, zejména s ohledem na:

a. účelnost stanovených variant řešení k dosažení sledovaných cílů koncepce – Návrh obsahu AZÚR ÚK obsahuje variantní řešení výše zmíněného koridoru pro záměr VRT Praha – Drážďany, neboť v dotčeném území se vyskytují mj. také významné limity využití území z oblasti ochrany přírody a krajiny. Na základě zpracovaného vyhodnocení vlivů návrhu aktualizace na životní prostředí a veřejné zdraví (dále také „vyhodnocení SEA“) bude pořizovateli ZÚR doporučena k dalšímu sledování varianta s nejmenším dopadem do zájmů chráněných zákonem o posuzování vlivů na životní prostředí a zákonem o ochraně přírody a krajiny.

b. míru, v jaké koncepcí stanoví rámec pro záměry a jiné činnosti, a to buď vzhledem k jejich umístění, povaze, velikosti a provozním podmínkám nebo z hlediska požadavků na přírodní zdroje – Koridor pro záměr VRT, který bude realizován na základě předkládaného návrhu obsahu AZÚR ÚK, stanoví rámec pro budoucí povolení záměrů dle přílohy č. 1 k zákonu o posuzování vlivů na životní prostředí. Realizací záměru dojde k vybudování vysokorychlostní trati jako veřejně prospěšné stavby včetně staveb souvisejících.

c. míru, v jaké ovlivňuje jiné koncepce – Návrh obsahu AZÚR ÚK bude mít významný vztah k řadě dokumentů na národní, krajské, ale i regionální a komunální úrovni, a to např. k Politice územního rozvoje České republiky, ve znění závazném od 1. 9. 2021 (dále jen „PÚR“), Dopravní sektorové strategii – Aktualizace 2017, Programu rozvoje Rychlých železničních spojení v ČR, Dopravní politice České republiky pro období 2021 – 2027 s výhledem do roku 2050, krajským a městským koncepcím týkající se rozvoje dopravní infrastruktury, územním plánů obcí atd. V rámci zpracování této aktualizace bude zvláště prověřen soulad s republikovými prioritami vymezenými v PÚR.

d. význam koncepce pro začlenění požadavků na ochranu životního prostředí a veřejné zdraví, zejména s ohledem na podporu udržitelného rozvoje – ZÚR Ústeckého kraje, resp. výše zmíněná aktualizace, jakožto územně plánovací dokumentace, je koncepcí s významným potenciálem pro začlenění požadavků na ochranu životního prostředí a veřejného zdraví. Rovněž bude prověřen vztah aktualizace k cílům ochrany životního prostředí přijatými na vnitrostátní úrovni.

e. vliv koncepce na udržitelný rozvoj dotčeného území (včetně sociálně-ekonomických aspektů) – Návrh předmětného návrhu obsahu AZÚR ÚK bude mít významný vliv na zlepšení dopravní obslužnosti nejen Ústeckého kraje, ale také sousedních krajů, včetně zajištění větší bezpečnosti železničního provozu, a v úhrnu tedy i na zajištění předpokladů pro udržitelný rozvoj území.

f. problémy životního prostředí a veřejného zdraví, které jsou závažné pro koncepci – Variantním návrhem AZÚR ÚK za účelem vymezení koridoru pro umístění nového úseku VRT Praha – Drážďany na území Ústeckého kraje budou dotčeny části systému nadregionálního územního systému ekologické stability (dále jen „ÚSES“), a to jak koridory nadregionálních biokoridorů (všechny varianty), tak plocha nadregionálního biocentra s označením 2003 (v případě varianty 1 – Mrchový kopec). Ochrana systému ekologické stability je přitom ve smyslu ustanovení § 4 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny povinností všech vlastníků a uživatelů pozemků tvořících jeho základ; jeho vytváření je veřejným zájmem, na kterém se podílejí vlastníci pozemků, obce i stát. Umísťování kapacitních liniových (dopravních) staveb v ploše biocentra představuje významné potenciální ohrožení funkčnosti. Navrhované trasy koridoru pro VRT mohou rovněž protínat osy dálkových migračních koridorů a může tak představovat významnou fragmentační bariéru. Navržený koridor VRT ve všech variantách prochází Chráněnou krajinnou oblastí (dále jen „CHKO“) České středohoří, a proto může mít závažný dopad na zvláště chráněná území (dále jen „ZCHÚ“) nacházející se v této oblasti. Umístění koridoru pro VRT do urbanizovaného území může zapříčinit určité problémy závažné pro návrh AZÚR ÚK. Toto bude předmětem vyhodnocení SEA.

g. význam koncepce pro implementaci požadavků vyplývajících z právních předpisů Evropského společenství týkajících se životního prostředí a veřejného zdraví – Předkládaná aktualizace neobsahuje takové změny, které by představovaly dopady do oblastí uplatňování práva životního prostředí EU.

2. Charakteristika vlivů koncepce na životní prostředí a veřejné zdraví a charakteristika dotčeného území, zejména s ohledem na:

- a. pravděpodobnost, dobu trvání, četnost a vratnost vlivu** – V rámci návrhu AZÚR ÚK lze předpokládat vlivy trvalé a nevratné, např. z hlediska zaboru zemědělského půdního fondu (dále jen „ZPF“). Lze očekávat zásadní křížení biokoridorů s navrhovanými trasami koridoru pro záměr VRT. S ohledem na skutečnost, že navržený koridor pro VRT ve všech variantách prochází CHKO České středohoří, může dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany soustavy ZCHÚ (v tomto případě CHKO České středohoří).
- b. kumulativní a synergickou povahu vlivu** – Na základě charakteru návrhu obsahu AZÚR ÚK a rovněž dotčeného území mohou být očekávány potenciální kumulativní a synergické vlivy s jinými záměry. Je tedy nezbytné vyhodnotit potenciální

kumulativní a synergické vlivy a stanovit případná opatření k předcházení, vyloučení či snížení zjištěných kumulativních či synergických vlivů a stanovit případný monitoring. Vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů AZÚR ÚK by mělo proběhnout také v souvislosti s vlivy, resp. se záměry (uvažovanými i se stávajícími) v sousedních krajích, zejména ve Středočeském kraji.

- c. přeshraniční povahu vlivu** – Z důvodu výše popsaného návrhu obsahu AZÚR ÚK nelze vlivy přesahující hranice České republiky vyloučit. Jejich míru a závažnost bude třeba vyhodnotit. Rovněž lze ve vazbě na navrhované trasy koridoru předpokládat možné vlivy přesahující hranice Ústeckého kraje.
- d. rizika pro životní prostředí a veřejné zdraví vyplývající z provedení koncepce (např. při přírodních katastrofách, při haváriích)** – Neočekávají se větší rizika pro životní prostředí a veřejné zdraví při přírodních katastrofách.
- e. závažnost a rozsah vlivu (počet obyvatel, který by mohl být pravděpodobně zasažen)** – Koridor pro záměr VRT Praha – Drážďany je navržen přes celou řadu katastrální území obcí, a proto nelze zcela vyloučit dotčení zastavěného či zastavitelného území a tedy ani jeho potenciální negativní vlivy na obyvatelstvo a jeho zdraví.
- f. důležitost a zranitelnost oblasti, která by mohla být zasažena, s ohledem na:**
  - i. zvláštní přírodní charakteristiku nebo kulturní dědictví** – Variantním návrhem AZÚR ÚK za účelem vymezení koridoru pro umístění nového úseku VRT jsou zasažena ZCHÚ, významné prvky ÚSES a v potenciálním územním střetu s předloženými trasami VRT jsou také lokality soustavy Natura 2000. Na území CHKO České středohoří se v potenciálním územním střetu s předloženými trasami VRT nachází EVL Porta Bohemica a EVL Babinské louky. Na území mimo CHKO České středohoří (na území Ústeckého kraje) mohou být koridorem dotčeny EVL Písciňny u Oleška, EVL Holý vrch, EVL Stráně u Velkého Újezdu, EVL Porta Bohemica, EVL Strádovský rybník, EVL Východní Krušnohoří a PO Východní Krušné hory. Rozsah a míra jejich dotčení bude předmětem vyhodnocení SEA, resp. naturového posouzení.
  - ii. hustotu obyvatel, osídlení a míru urbanizace** – Primárně jsou koridory VRT trasovány mimo zastavěná území, avšak v některých částech koridorů nelze vyloučit situování záměru koridoru VRT i do zastavěného či zastavitelného území, a proto nelze vyloučit potenciální negativní vlivy na zdraví obyvatel.
  - iii. překročení norem kvality životního prostředí nebo mezních hodnot** – S dalším rozvojem dopravní infrastruktury v dotčeném území, a tedy v souvislosti i s umístováním některých částí koridoru záměru VRT do zastavěného či zastavitelného území je třeba předpokládat větší zatížení obyvatel negativními

vlivy, resp. překročení norem kvality životního prostředí nebo mezních hodnot. Z tohoto důvodu je nutné posoudit rozvoj dopravní infrastruktury zejména v souvislosti se stanovenými mezními hodnotami imisních limitů pro ochranu veřejného zdraví v dotčeném území.

iv. kvalitu půdy a intenzitu jejího využívání – Při vymezování trasy koridoru VRT lze předpokládat negativní vlivy v podobě záborů ZPF.

v. dopady změny klimatu – Vzhledem k charakteru návrhu obsahu aktualizace není v této fázi předpokládáno negativní ovlivnění (mikro)klimatu v dotčeném území. Následné zpracované vyhodnocení SEA však může následně upozornit na možné negativní vlivy na klima.

3. Předpokládaný přínos posouzení koncepce ve vztahu k posouzení jiných koncepcí zpracovávaných na odlišných úrovních v téže oblasti – Přínos posouzení návrhu AZÚR ÚK je považován za významný především z důvodu zajištění environmentální integrity a prevence významných či nevratných poškození životního prostředí a veřejného zdraví. Jelikož je předmětný koridor v platných Zásadách územního rozvoje Ústeckého kraje vymezen pouze jako územní rezerva a v rámci aktualizace ZÚR je požadováno její zrušení a vymezení nového návrhového koridoru VRT, je posouzení v rámci aktualizace požadováno.

MŽP jako dotčený orgán při pořizování zásad územního rozvoje v souladu s § 10i odst. 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí stanoví níže uvedené podrobnější požadavky na obsah a rozsah vyhodnocení SEA. Obecně však platí ta zásada, že MŽP požaduje zpracovat vyhodnocení vlivů návrhu aktualizace na životní prostředí a veřejné zdraví dle přílohy ke stavebnímu zákonu, v rozsahu ustanovení § 2 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí, a v takové podrobnosti, jaká odpovídá měřítku zpracování návrhu zásad územního rozvoje.

Při zpracovávání vyhodnocení vlivů návrhu AZÚR ÚK na životní prostředí je důvodné vycházet z „Metodického doporučení pro vyhodnocení vlivů PÚR ČR a ZÚR na životní prostředí“ zveřejněného ve Věstníku MŽP (ročník XV – únor 2015 – částka 2). Rovněž je nezbytné, aby zpracované vyhodnocení SEA bylo zpracováno dle jednotlivých bodů přílohy ke stavebnímu zákonu, bylo přezkoumatelné, logicky srozumitelné a konzistentní apod. Autorizovaná osoba zmocněná ke zpracování vyhodnocení SEA dle § 19 zákona o posuzování vlivů na životní prostředí musí stanovit a následně uvést metodiku pro zpracování jednotlivých bodů, resp. kapitol vyhodnocení SEA. Rovněž je povinna veškeré zjištěné potenciální vlivy na životní prostředí, veřejné zdraví a navržená minimalizační opatření ve vazbě na tyto zjištěné vlivy s pořizovatelem či zpracovatelem aktualizace územně plánovací dokumentace konzultovat, aby mohl návrh AZÚR ÚK pružně reagovat na výsledky tzv. procesu SEA.

1. U všech navržených variant koridoru pro VRT na území kraje požadujeme jednotlivě vyhodnotit vliv na všechny složky životního prostředí, veřejné zdraví a obyvatelstvo. Posuzují se vlivy na veřejné zdraví a životní prostředí, zahrnující vlivy na živočichy a rostliny (zejména vlivy na střety s migračními trasami velkých savců a zachování migrační propustnosti, fragmentaci krajiny, ÚSES), ekosystémy, biologickou rozmanitost, půdu, vodu, ovzduší, klima, krajinu, krajinný ráz, přírodní zdroje, hmotný majetek a kulturní dědictví, a jejich vzájemné působení a souvislosti.
2. Důsledně vyhodnotit vliv jednotlivých variant koridorů pro VRT na veřejné zdraví obyvatel (včetně vlivů na lidská sídla s důrazem na hluk, pohodu obyvatelstva a další determinanty). Za tím účelem MŽP doporučuje, aby se na zpracování příslušné části vyhodnocení SEA podílela osoba s osvědčením odborné způsobilosti pro oblast posuzování vlivů na veřejné zdraví vydaným Ministerstvem zdravotnictví.
3. V rámci vyhodnocení vlivů na životní prostředí AZÚR ÚK požadujeme provést vyhodnocení kumulativních a synergických vlivů. V této souvislosti poukážeme např. na rozsudek NSS 1 Ao 7/2011 – 526, kterým byly zrušeny Zásady územního rozvoje Jihomoravského kraje. Vyhodnocení těchto vlivů na životní prostředí je třeba zpracovat jak na úrovni konkrétního navrženého koridoru pro všechny varianty VRT, tak i s ohledem na širší vztahy a vazby v souvislosti se stavem v území a se záměry v území schválenými k realizaci či záměry uvažovanými (rozsudek NSS 4 Aos 1/2013 – 133). Tam, kde budou zjištěny potenciální negativní kumulativní nebo synergické vlivy, je nutné navrhnout kompenzační opatření a případný monitoring těchto potenciálních vlivů.
4. V rámci vyhodnocení SEA aktualizace vyhodnotit vliv jednotlivých variant koridorů pro VRT na ZCHÚ, resp. zda realizací aktualizace nemůže dojít k ohrožení předmětů a cílů ochrany soustavy ZCHÚ (v tomto případě CHKO České středohoří). Hodnocení by se mělo zaměřit mimo jiné na vyhodnocení vlivu jednotlivých tras koridoru pro VRT na vodní režim, zábor území v hodnotných částech CHKO (zonace, maloplošná zvláště chráněná území) a také na krajinný ráz, a to zejména při situování doprovodných ploch na povrchu, jsou-li součástí návrhu aktualizace (např. plochy pro umístění vstupních objektů do Středohorského tunelu, plochy pro zařízení odvětrávání tunelu, koridory pro únikové a přístupové trasy, plochy pro odvoz a depozice vytěženého materiálu z tunelu apod.).
5. V případě identifikace možných negativních vlivů návrhu AZÚR ÚK na ZCHÚ, zvláště chráněné druhy rostlin a živočichů, biodiverzitu, významné krajinné prvky, ÚSES a další chráněné složky životního prostředí navrhnout ve vyhodnocení SEA opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci těchto negativních vlivů a opatření zajišťující migrační propustnost území pro živočichy.
6. Požadujeme, aby při vyhodnocení vlivů AZÚR ÚK na ÚSES, a to nejen na jeho nadregionální úroveň, byly důsledně uplatněny přírodovědné principy vymezení ÚSES (viz „Metodika

vymezování ÚSES, MŽP, 2017“) a z nich zejména princip funkčních vazeb ekosystémů, princip biogeografické reprezentativnosti a princip přiměřených prostorových nároků; MŽP v této souvislosti doporučuje, aby se na tomto vyhodnocení vlivů aktualizace na ÚSES podílela také osoba odborně způsobilá, optimálně osoba s autorizací k vymezování ÚSES (autorizace A.3.1 udělovaná Českou komorou architektů).

7. Rovněž je vyžadováno, aby vyhodnocení vlivů na ÚSES, a to jak částí, které svou ekostabilizační funkci v území plní, tak částí, jejichž ekostabilizační funkce v území má být teprve zajištěna, bylo posouzeno z hlediska funkčnosti, resp. potenciální funkčnosti, resp. funkční spojitosti celých větví ÚSES a ve vztahu k prostorové distribuci příslušných biogeografických jednotek (a v důsledku k distribuci stanovištních, resp. ekologických podmínek) a dále z hlediska nezbytnosti zachování nezbytných ekologických vazeb v rámci ÚSES (tedy i uvnitř biocenter), nikoliv „jen“ z hlediska velikosti plochy ÚSES vymezené v územně plánovací dokumentaci.
8. Požadujeme zajistit, aby v případě zjištění negativního vlivu koridoru VRT na funkční způsobilost systému ekologické stability plnit očekávané funkce byla současně rámcově vyhodnocena možnost případné změny nebo úpravy vymezení ÚSES v zájmu eliminace nebo minimalizace negativních vlivů. *(K problematice posuzování vlivů na ÚSES považujeme za potřebné doplnit, že současně s upřesňováním koridoru pro plánovanou dopravní stavbu v rámci územního plánování na úrovni obcí je nezbytné upřesňovat vymezení skladebných částí ÚSES všech hierarchických úrovní, a to tak, aby byly zohledněny širší územní souvislosti a systémové návaznosti a aby v budoucnu mohl být v území pokud možno zajištěn jak veřejný zájem na dopravní obslužnosti, tak veřejný zájem na ochraně a vytváření ÚSES podle § 4 odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny).*
9. Požadujeme, aby vzhledem ke specifičnosti liniového dopravního záměru, pro který se navrhuje vymezení koridoru, bylo vyhodnocení vlivů navrhované AZÚR ÚK na přírodu a krajinu v maximální možné míře, kterou umožní charakter, obsah a podrobnost ZÚR, zpracováno v souladu s požadavky na hodnocení vlivu závažných zásahů na přírodu a krajinu podle § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny; za tím účelem MŽP doporučuje, aby se na zpracování příslušné části vyhodnocení podílela osoba s autorizací k provádění hodnocení podle § 67 zákona o ochraně přírody a krajiny.
10. Vyhodnotit ovlivnění migrační prostupnosti krajiny. Za tímto účelem využít vrstvy dálkových migračních koridorů a migračně významných území poskytovaných Agenturou ochrany přírody a krajiny ČR jako podklad dle přílohy č. 1 části A bodu 119 vyhlášky č. 500/2006 Sb., o územně analytických podkladech, územně plánovací dokumentaci a o způsobu evidence územně plánovací činnosti, ve znění pozdějších předpisů. Vyhodnotit akceptovatelnost navrženého variantního řešení koridoru pro VRT z hlediska dotčení funkčnosti výše

uvedených dálkových migračních koridorů velkých savců, jejich bariér a migračně významných území.

11. Požadujeme vyhodnotit vliv AZÚR ÚK na ZPF, tzn. zaměřit se rovněž na plošnou ochranu ZPF, a to ve smyslu požadavků stanovených ustanovením § 4 zákona č. 334/1992 Sb., o ochraně zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů. *(Je nutné mít v daném případě na paměti, že vliv navrhovaného záměru je prakticky nevratná změna představující ve svém důsledku likvidaci jedné ze složek životního prostředí. Koridor pro VRT by měl být proto vymezen především na nezemědělských půdách s tím, že v případě vymezování záměru na ZPF musí být navrženo řešení o nezbytně nutné výměře a přednostně na zemědělských půdách méně kvalitních (kritériem kvality půdy jsou třídy ochrany ve smyslu vyhlášky č. 48/2011 Sb., o stanovení tříd ochrany, ve znění pozdějších předpisů). Přitom musí být co nejméně narušena organizace ZPF, hydrologické a odtokové poměry v území, síť zemědělských účelových komunikací a co nejméně zatěžováno obhospodařování ZPF, a to vše nejen ve vztahu k pozemkům přímo dotčeným vymezovaným koridorem, ale i ve vazbě na případný dopad na zemědělské pozemky navazující.)* Současně je nutné navrhnout opatření minimalizující negativní dopad na zemědělskou půdu *(jejich konkretizace musí vycházet z hodnocení vlivu v daném konkrétním území)*.
12. Požadujeme vyhodnotit předpokládané důsledky navrhovaného variantního řešení koridoru pro VRT na území kraje na ZPF (§ 3 vyhlášky č. 13/1994 Sb., kterou se upravují některé podrobnosti ochrany zemědělského půdního fondu, ve znění pozdějších předpisů) a posouzení veřejného zájmu, který výrazně převažuje nad zájmem ochrany ZPF v případě půd v I. a II. třídě ochrany dotčených zábořem.
13. Požadujeme vyhodnotit, zda je na území kraje v potřebném množství a rozsahu vymezeno dostatek povrchových ploch pro jejich dočasné a trvalé deponování. V případě, že tomu tak není, požadujeme, aby byly v rámci aktualizace takové plochy vymezeny, a to s využitím v maximální možné míře pro dočasné deponie plochy stávajících brownfieldů a pro trvalé ukládání objekty s ukončenou nebo pokročilou fází roztěženosti vhodné k následné či průběžné rekultivaci. *(V souvislosti s následnou realizací stavby a hospodárným využitím výkopových materiálů (rubaniny) vznikajících ražbou tunelů, jejichž celkový objem se na území kraje bude pohybovat v řádů mnoha milionů m³ (pro příklad jen na české straně Krušnohorského tunelu v délce necelých 12 km vznikne podle odhadů DB NETZ pro připravované územní řízení více než 1,2 mil. m³ rubaniny). Cílem těchto opatření je minimalizace záboru zemědělské a lesní půdy jak během realizace trati, tak po jejím ukončení. V souvislosti s nakládáním s výkopovými materiály (rubaninou) upozorňujeme, že rozsah těchto opatření se mj. odvíjí od maximálně možného využití takto získaného materiálu v hospodářském cyklu nebo v případě, že nebude svými technickými parametry vyhovovat těmto účelům, jeho využití pro účely sanace a rekultivace území dotčeného těžbou).*

14. Posoudit navrhované trasy koridoru pro VRT s respektem ke geologické stavbě území, kterým procházejí, s důrazem na popis horninové skladby v rozsahu předepsaného měřítka – tj. popis horninového tělesa včetně tektonických poruch, pásem a případně starých a opuštěných důlních děl, které se v navrhované trase nebo jejích variantách nacházejí. U povrchového vedení trasy požadujeme vyhodnotit riziko sesuvů a střety s poddolovanými územími. V rámci všech navržených variant dále požadujeme při vedení koridorů pro VRT respektovat existenci zjištěných a předpokládaných ložisek nerostů (tzn. veškerá výhradní ložiska, chráněná ložisková území, dobývací prostory, dále významná ložiska nevyhrazených nerostů a významné prognózní zdroje) a tato ložiska v případě kolize vymezit jako plochu případně ovlivněnou koridorem navrhované trati.
15. Ve vztahu k celému koridoru trati pro VRT (ve všech jeho variantách) vedeného na území kraje dále požadujeme vyhodnotit, zda je vymezeno v dotčeném území dostatek ploch vhodných pro těžbu surovin využitelných pro následnou realizaci stavby. U ploch, které se nacházejí mimo území kraje, a budou také sloužit k těmto účelům, požadujeme uvést jmenný odkaz na tyto plochy (ložiska nerostných surovin popřípadě, jsou-li již stanoveny dobývací prostory). *(Proto již v rámci zásad územního rozvoje je nezbytné upozornit, že s ohledem k technickým požadavkům následné stavby, které budou v určitých parametrech velmi vysoké, musí být suroviny pro realizaci stavby zajištěny v dostatečném množství a také kvalitě).*
16. Posoudit vlivy na podzemní a povrchové vody, vodní režim a zadržování vody v krajině a navrhnout opatření k předcházení, vyloučení, snížení či kompenzaci případných negativních vlivů.
17. Identifikovat a vyhodnotit případné přeshraniční vlivy.
18. Požadujeme vyhodnotit, zda návrh AZÚR ÚK naplňuje cíle národních a regionálních koncepčních dokumentů – Státního programu ochrany přírody a krajiny České republiky 2020 – 2025, Státní politiky životního prostředí České republiky 2030 s výhledem do 2050, Strategie ochrany biologické rozmanitosti ČR 2016 – 2025, republikové priority v oblasti ochrany přírody a krajiny stanovené v PÚR.
19. Požadujeme, aby posuzovatel v rámci vyhodnocení vlivů aktualizace na životní prostředí vypracoval závěry a doporučení včetně stanovení pořadí variant koridoru pro VRT z hlediska jejich přijatelnosti dopadů na životní prostředí a veřejné zdraví. Dále požadujeme, aby návrh stanoviska MŽP k návrhu AZÚR ÚK obsahoval uvedení zejména jasných výroků, zda lze z hlediska potenciálních negativních vlivů na životní prostředí a veřejné zdraví:
  - a. s danou variantou koridoru pro VRT souhlasit nebo souhlasit s podmínkami včetně jejich upřesnění, anebo nesouhlasit,

- b. s aktualizací jako celkem souhlasit nebo souhlasit s podmínkami a požadavky včetně jejich upřesnění, anebo nesouhlasit.

20. V rámci vyhodnocení SEA je nezbytné relevantně vypořádat a náležitě odůvodnit všechny požadavky uvedené v tomto stanovisku, resp. uvést, v jaké části vyhodnocení SEA (vhodné jsou odkazy na příslušné strany) došlo k požadovanému hodnocení vlivů a k jakým závěrům posuzovatel při hodnocení dospěl.

Jelikož příslušné orgány ochrany přírody nevyloučily ve svých stanoviscích dle § 45i odst. 1 zákona o ochraně přírody a krajiny významný vliv návrhu AZÚR ÚK na lokality soustavy NATURA 2000, musí být návrh aktualizace předmětem naturového posouzení podle zákona o ochraně přírody a krajiny a jeho prováděcího předpisu, a to výše zmíněné vyhlášky.

21. Naturové posouzení je nezbytné zpracovat pro všechny varianty koridoru VRT. Do hodnocení je nezbytné zahrnout všechny potenciaálně dotčené druhy a stanoviště, které mohou být případnou výstavbou ovlivněny (i sekundárně), včetně identifikace kumulativních a synergických vlivů. V rámci uvažované výstavby (koridorů) je uvažován zásah do geologických struktur (výstavby mostů, tunelů atd.) a může být tudíž významně ovlivněno hydrogeologické prostředí. Považujeme tedy za nezbytné v hodnocení posoudit, jaký vliv může generovat změna hydrogeologických podmínek na předměty ochrany dotčených lokalit. Za rizikové lze rovněž považovat otřesy, které bude generovat nejen výstavba, ale i následný provoz trati. V této souvislosti je nezbytné v hodnocení posoudit i scénáře spojené s případnou sanací území v návaznosti na dopady dotčených lokalit soustavy Natura 2000 a jejich fenoménů.

22. Na úrovni ZÚR a řešených variant je mj. třeba také zohlednit (a vyhodnotit) potřebu zachování migrační prostupnosti krajiny a zamezit případným střetům živočichů s koridorem (trati) plánované VRT. Tento aspekt je třeba zohlednit i v kontextu s možným ovlivněním druhů, které jsou předmětem ochrany v lokalitách soustavy Natura 2000 (přímo i nepřímo).

Mgr. Evžen Doležal

ředitel odboru posuzování vlivů
na životní prostředí a integrované
prevence
podepsáno elektronicky

Na vědomí

- MŽP, odbor zvláštní územní ochrany přírody a krajiny, zde
- MŽP, odbor druhové ochrany a implementace mezinárodních závazků, zde
- MŽP, odbor ochrany horninového a půdního prostředí, zde
- MŽP, odbor adaptace krajiny na klimatickou změnu, zde
- Agentura ochrany přírody a krajiny ČR, Kaplanova 1931/1, 148 00 Praha 11 – Chodov
- Krajský úřad Ústeckého kraje, Odbor územního plánování a stavebního řádu, Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem